REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 251. Brașov, Vinerî 15 (28) Noemvrie. 1902.

Condamnările de „agitatori“.

Am vĕdut cum într'unul din diarele guvernamentale maghiare s'a publicat părerea unui membru al partidului dela putere asupra situațiunei actuale. Acest membru, cum se asigură de înaltă posiție, a afirmat, între altele, făcênd o paralelă între Szell și Banffy, că cel dintâiu, decă obstrucția din dietă va mai dura mult, va trebui sĕ cadă încă mai curênd, decât a cădut la timpul sĕu Banffy, fiind-că dênsul (Szell) „n'a făcut politica curții, ci a națiunii“.

Amintitul fruntaș s'a gândit de sigur mai cu sémă la politica mi nistrului-președinte actual față cu Austria, în cestiunea pactului economic, a armatei etc., fiind-că la acéstă politică, séu, mai bine dis, la resultatele ei se referă obstrucția koșuthistă, ce e deja întrodusă, deși nu tocmai încă pe față declarată.

Mai este însĕ afară de politica amintită și o politică așa numită „de naționalitate“, cu care s'au îndeletnicit tóte guvernele unguresci dela 1867 încóce, în mai mare séu mai mică mĕsură. In ce privesce acéstă politică — e lucru curios dér adevĕrat — Szell și ómenii lui se feresc mult, ba se tem chiar de a accentua vre-o deosebire esențială între Szell și Banffy. Este un punct fórte delicat, care, încât se referă la raporturile interióre, a ajuns a fi pentru orî-ce ministru-președinte un fel de călcâiu al lui Achille.

In cât pentru raportul cu curtea, cu cercurile vieneze politice și militare, guvernelor unguresci le-a fost tot-déuna mai ușor de a-o isprăvi cu koșuthiștii și cu toți estremii, decât pe terenul cestiunei naționalităților. Pe acest teren, — peste care încă de când factorii puterii centrale de odinióră a monarchiei, ca sĕ-și facă mână bună cu partidul unguresc dela putere, au părăsit causa naționalităților, lăsându-le cu totul pe mâna acestui din urmă, șovinismul național maghiar a ajuns a fi stăpân absolut — s'a creat, tocmai sub presiunea șovinistă, un fel de solidaritate de vederi și de sentimente între tóte partidele maghiare. Nu este ministru, orî-cât de influent s'ar crede, care sĕ cuteze a se pune în oposiție cu sentimentele și vederile estremilor în cestiunea naționalităților.

Despre Szell mulți credeau la început așa ceva și când îl audiră rostind, în discursul-program, cu care s'a introdus în dietă, cuvintele „lege drept și dreptate“ stau sĕ și jure, că el nu va fi ca Banffy și se va feri de a face causă comună cu cei din stânga estremă în cestiunea naționalităților.

Amar s'au înșelat și astădi optimiștii cu pessimiștii privesc uimiți cum „noul curent“ séu „sistem“, séu cum pĕcatele i-au mai dis, tot numai cu prigoniri și procese politice în contra așa dișilor agitatori naționaliști își mai póte susține cu chiu cu vai reputația sa de guvern național maghiar.

Se scie, că pe Coloman Szell l'a adus la putere pactul, ce l'a încheiat el cu tóte partidele, așa-dér și cu estremii. El are deci față cu oposiția mâni mai legate, decât fostul ministru-președinte Banffy. Și óre în cestiunea cea mare de a fi, orî a nu fi, ce privesce pe Românii, Germanii și Slavii din Ungaria, nu-l vedem cu câtă prevenire și delicatetă polemiséză cu „amicul și iubitul sĕu coleg“ din stânga estremă, Komjáthy?

Mai semnificativ decât tóte este însĕ, că nesăbuiții combatanți ai stângei estreme koșuthiste, în ce privesce politica față cu naționalitățile îi cer lui Szell în mod poruncitor fapte și dovedi pipăibile. Le cer cu atât mai vĕrtos, cu cât sciu, că pe acest teren el le póte servi mai ușor cu astfel de fapte și dovedi, fiind-că e vorba de supuși ungari și încă de nisce supuși, carî sunt declarați de către „opinia publică“ șovinistă, de „elemente dușmane statului și națiunii maghiare“.

Și Szell, orî-cât de mult ar fi trecut prin școla lui Deak, și ar fi adoptat părerile politice ale acestuia, trebue sĕ dea acele dovedi și fapte. De aceea ministrul-președinte prevĕdênd încă de acum trei anî, de când a venit la cârmă, că va trebui în cestiunea naționalităților sĕ calce în urmele lui Banffy spre a-se puté ține la putere, și-a făcut încă dela început formula, că „cu massele voesce sĕ trăiéscă în bună pace, dér pe agitatori îi va urmări și el cu tótă vigórea“.

Eată-ne așa-dér pe terenul național asistând la spectacolul emulațiunii guvernului de față cu guvernul Banffy, ce i-a premers.

Acésta esplică în destul marea activitate, ce-o desfășură procurorii și adi, dela un capĕt al țerii la altul, în contra pretinșilor agitatori naționaliști. Ea apare cu atât mai neîncunjurat de lipsă, cu cât cresc dilnic acusațiunile, că guvernul actual nu este destul de neînduplecat, nu este destul de național maghiar.

Ca sĕ se pótă ține la putere în împrejurările de adi guvernul Szell are lipsă de condamnări de „agitatori“, carî sĕ documenteze înaintea forului șoviniștilor grija, cu care seórtă spre a delătura pericolele, ce ar amenința națiunea maghiară.

Ludovic Mocsary

despre cestiunea naționalităților.

(Un capitol din publicația „A közösügyi rendszer zárszámodása“, scrisă ed Ludovic Mocsary, 190'. Budapesta.)

Cap. VII. *Cestiunea naționalităților.*

Ce au făcut pentru resolvirea *cestiunei naționalităților* acéia, carî au condus afacerile țerii în timpul luptelor pentru afacerile comune?

La întrebarea acésta nu se găsesce alt rĕspuns, decât că *n'au făcut nimic.* Cestiunea de naționalitate ne stă înainte în tótă gravitatea ei ca cestiune neresolvită.

Resolvire? Se póte în general „resolvi“ cestiunea de naționalitate, este cestiunea acésta de așa fel, încât în restimp de trei decenii sĕ pótă fi resolvită? Recunosc ființa fundamentală a acestei cestiuni. Epoca veche a migrațiunei poṕórelor ni-a lăsat astfel de raporturi, și ideia naționalistă redeșteptată a înăsprit așa de mult acele raporturi, încât aici în Europa de sud-ost abia decă sunt prospecte într'un viitor apropiat pentru stări deplin regulate și consolidate, și astfel de stări probabil că numai atunci vor urma, când se vor realisa resonamentele d-lui prof. Pikler, adecă ideile de patrie și națiune se vor retrage îndĕrĕtul concepțiunilor mai înalte ale umanismului. Trebue însĕ sĕ trăim și până atunci, rassele, țĕrile, națiunile, naționalitățile amestecate, trebue sĕ găsescă un óre-care *modus vivendi*, ca sĕ nu fie împiedecate în progresul spre marile ținte ale umanismului.

Dér nu voesc se crestez pe rĕvașul epocei, afacerilor comune, trecută deja, că n'a dus lucrurile în portul resolvirei cestiunei de naționalitate din patrie, ci da, pot sĕ-i pun în sarcină aceea, că *nici n'a încercat o resolvire,* că nu s'a ocupat serios cu obiectul acesta, n'a avut o politică de naționalitate consumată. Cei carî au condus afacerile statului, au dat curs liber curentului așa numit șovinist, care a ajuns de-asupra, parte au înotat ei înși-și cu el în loc de a lua posiție contra lui, ba au usat de el pentru promovarea scopurilor proprii de putere. Urmarea acestora n'a putut fi alta, decât situația ce actualmente o avem înaintea nóstră și care nu e altceva, decât că *cestiunea întrégă este adi în stare și mai rea' ca ori când.*

Veți dice póte, că afirmarea acésta nu corespunde faptelor, că actualmente naționalitățile se órtă mai liniștit. Ar fi o concepțiune fórte superficială, decă cine-va ar voi sĕ zidéscă orî-ce pe acéstă pretinsă liniște, și decă cine-va ar voi s'o atribue fie procederei ultra-șovinismului mult lăudat al lui Banffy, séu influenței narcotice a politicei de pactare a lui Szell. Controversa asupra acésta nu e de actua-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Viĕță de vagabond.

— Fine. —

In aceeași di cam pe la miedul nopții, fură aduși de către un vardist la aceeași secție vre-o doi-spre-dece copii vagabondi, sub cuvent, că făceau sgomot pe stradă. Din întêmplare era același comisar. Acesta rĕmase mirat când vĕdu printre ei pe copilul, care adusese de cu di punga artistei de la operă.

— Ia vino încóce tu, și spune-mi, ce s'a întêmplat.

Fórte curagios acesta începu:

— „Uite, d-le, după-ce mi-a dat dómna banii, am fugit într'un suflet acasă la noi, adecă unde ne culcăm..., într'o curte părăsită, chiar în fund pe nisce grămedi de moluz. Toți prietinii mei durmeau, că mai era un ceas până sĕ apară în vêndare ediția de séră a gazetelor. I-am tredit și li-am povestit tot. Li-am arătat hârtia și am pornit'o pe stradă cu toții. Am ajuns la o prăvălie de pălării și de bastóne și ne-am cumpĕrat cu toții câte-o pălărie de pae și câte-un baston. Asta ne-a costat doi-spre-dece franci. Cu restul ne-am cinstit cu rachiu și când am ajuns prin fața operei: "Uite aici șéde dama, care ni-a dat banii" — strigă de-odată Jean. „Haide-ți sĕ-i facem o serenadă“. și ne-am apucat de i-am cântat damei, care a fost așa de bună cu noi! A venit vardist și ne-a luat.“

Comisarul făcu mare haz de pățania acésta și le dădu drumul cu condiția sĕ mérgă drept acasă.

„Mergem, că nu mai avem nicî un ban“, rĕspunseră vre-o câți-va, și eșiră înghesuindu-se pe ușe.

* * *

La teatrul național de-aici, am întêlnit un băiat de un-spre-dece anî de-o deșteptăciune rară. Tóte întrările îi sunt deschise. Il cunosc toți servitorii. Cu o jumĕtate de ceas înainte de începerea spectacolului îl vedi printre culise, umblând de colo până colo cu căciulița dată pe céfă, întrebând pe toți, unde-i regisorul. După ce-l găsesce, îl întrébă decă e nevoe de figurație, i-se plătesce un franc, decă nu stă tótă séra după vre-o culisă privind la jocul actorilor séu îl vedi cocoțat la galerie tocmai în față. L'am întrebat într'o séră, decă are de gând sĕ se facă actor, și mi-a spus că se face actor de dramă și nu de comedie. „Comedie cine nu póte sĕ jóce, nu e mare trébă, te strîmbĭ nițel și gata, pe când la dramă e altceva“. Imi mai spunea, că n'are tată, că nu l'a cunoscut nicî odată și că mamă-sa e bolnăviciósă și săracă, așa că el trebue sĕ-și câștige singur câte ceva, ca sĕ aibă ce mânca și cu ce sĕ se îmbrace.

„Dér cum te ducĭ tu nóptea acasă, o sĕ te prindă vardistul într'o séră!“

Incepu sĕ rîdă cu hohot și-mĭ spuse: „Ași, mĕ cunosc toți vardiștii“.

Câte-odată când regisorul e bine dispus, îl ia cam așa:

„Bine mĕi, se póte atâta negligență? Tótă lumea întrébă de tine, toți te caută și tu nicăiri. Unde-mĭ umbli? Vedi, aveai sĕ joci un rol cu d-șóra Bârsescu, n'ai venit, și l'am dat la altul.“

El face ochii mari, o mutră amară și rĕspunde:

„Bine nene, de ce nu-mĭ spuneți, pentru Dumnedeu, da de unde vreți sĕ sciu eu — și nĕcăjit cum e, îi dă lacrimile — ei, drăcia dracului, și te pomenescĭ că ăla s'o încurcat în scenă. Apoi decă nu-mĭ spuneți, ce sunt eu de vină?“ Alérgă apoi pe la toți și le spune pățania: „Ce sunt eu de vină, decă nu-mĭ spune.“

S'ar puté povesti o mulțime de întêmplări de-acestea simpatice și înduioșetóre din viĕța acestor vagabonzi drăgălași.

Unii din ei trecuți prin tóte treptele sĕrăciei și nĕcazurilor, la o etate fragedă încă timpurie ajung la o cunoscință de viĕță, care te uimesce. Din acestia pot sĕ se desvólte romancieri mari și actori însemnați, decă au norocul sĕ nu se rĕtăcéscă pe cărările întunecate ale fărădelegilor.

Z. Bârsan.

litate, fiind-că pretinsul succes ce se invócă printr'un sistem séu altul şi o situaţie devenită mai favorabilă, *simplamente nu esistă.*

Regimul afacerilor comune, chiar décă nu putea sĕ dobêndéscă o deplină şi definitivă resolvire, ar fi putut însĕ se impatrieze în mare şi în întreg un *modus vivendi.* Spre acésta ar fi trebuit se profite de timpul ce-i sta la disposiţie şi de mijlócele, ce le avea absolutamente în mână. Problema acésta mare putea fi resolvită pe deplin şi cu acele mijlóce restrinse, ce ni le-au pus în mânî pactul de drept public. Punctul de pornire îl aveam, era şi basa sigură: *legea de naţionalitate din 1868.* Prin nimic nu s'ar fi îndeplinit mai bine problema amintită până la banalitate a „consolidării statului maghiar", decât *respectând hotărît litera şi spiritul acestei legî* şi décă esecutându-o s'ar fi încercat stabilirea unui *modus vivendi* cinstit.

Legea de naţionalitate din 1868 cade în cadrele acestei ere, ea însĕ aparţine epocei anteriόre, ér caracterul epocei afacerilor comune se manifestă în *şovinism* şi în crescerea lui. Legea naţionalităţilor este codificarea disposiţiunei spiritelor din anii 50 şi 60. Sunt fapte importante: atât disposiţia spiritelor, care s'a menţinut prin douĕ decenii, cât şi însaşî codificarea. Că după evenimentele anului 1848 nu numai prevederea necesară şi chibzuirea rece au putut ajunge până aicî, dér şi sentimentele pacînice au ajuns în mĕsură aşa de mare la suprafaţă, apoi că disposiţia acésta n'a emanat numai ca o inspiraţie a unui avênt momentan, ci au fost statornice timp de douĕ decenii: este o dovadă nerĕsturnabilă despre aceea, că la noi peste tot nu sunt, séu cel puţin atuncî n'au fost stricate raporturile aşa de mult, încât convieţuirea cinstită sĕ fi devenit imposibilă. Sĕ ne întipărim bine în minte faptul acesta şi sĕ nu-l uităm nicî-odată. Am repetat de atâtea-orî cu diferite ocasiunî, dér trebue s'o mai spun odată, că între noi nu esistă acel resens instictiv invincibil dintre pisică şi câne, care desparte spre esemplu pe Germanî de Francesii, duşmanii lor secularî.

(Va urma).

Prinţul Bulgariei către locuitorii din Plevna. Se anunţă din Sofia: A. S. R. Principele Ferdinand, în urma căldurósei recepţiunî făcută de locuitorii din Plevna M. S. Regelui României, a binevoit sĕ-şî esprime mulţumirile sale prefectului districtului Plevna, în termenii următorî:

„Sunt fórte mulţumit de locuitorii din Plevna; transmiteţi-le mulţumirile Mele. Primind, după cum au făcut, pe M. S. Regele, scumpul Meu óspete, au îndeplinit o datorie patriotică".

Paşicî despre situaţia din Serbia şi din Macedonia.

Şeful radical Paşicî a acordat corespondentului diarului *„Neue Freie Presse"* un interesant interview asupra situaţiei din regatul sêrb şi din Macedonia:

Cred, — dice Paşicî — că sunt apropiate nisce schimbărî în cestiunea balcanică. Bulgaria nu póte sĕ admită limitarea posiţiunei sale în Balcanî, a desvoltărei şi aspiraţiunilor sale.

Bulgaria trebue sĕ ia mĕsurî pentru resolvarea cestiunei macedonene mai înainte ca Austria sĕ-şî fi prelungit linia ferată până la Mitroviţa, şi mai înainte ca Macedonenii sĕ fi înţeles, că Rusia doresce o înţelegere sîrbo-bulgaro-grecéscă în Macedonia.

Situaţiunea în Macedonia este de nesuferit şi mişcarea Albanesilor sporesce de asemenea.

Serbia are tot interesul, ca cestiunea macedonénă sĕ se resolve în aşa mod, ca regatul sĕ pótă ajunge la mare. De la acésta atîrnă tot viitorul Serbiei.

Cu privire la amânarea visitei Suveranilor sêrbî la Curtea rusécă, Paşicî crede, că Ţarina e cu adevĕrat indispusă, ceea-ce a provocat acéstă întârdiere. Nu încape însĕ îndoiélă, că visita va urma.

*

Cu privire la politica strĕină a Serbiei:

„Serbia — dice Paşicî — nu trebue sĕ-şî schimbe politica externă. Acordul austro-rus pentru menţinerea statului quo în Balcanî, conţine o clausulă, în care se spune, că décă statul-quo nu se va puté menţine, Austria şi Rusia vor resolva între ele, cu deplină înţelegere, cestiunile carî se vor ivi în Balcanî, excludênd orî-ce lărgire a teritorului celor douĕ puterî contractante.

Austria ar puté ast-fel sĕ ne ajute, însĕ mai înainte de tóte trebue sĕ ne consolidăm înăuntru.

Ar trebui prin urmare Serbiei un guvern parlamentar radical.

Gogoriţe istorice.

II.

Sĕ vedem ce mai dice savantul de la Hódmezővásárhely:

„Şi cu tóte că complexul de rasse al României rĕzimându-se pe înrudirea hunică, cu tot dreptul ar fi putut reclama de la islam Valahia şi ţéra Cumanilor: însĕ pe acele timpurî erau Francesii conducĕtorii politicei în Orient şi era mai uşor a dobîndi simpatia „rasselor" latine cu eresia dacoromânismului (Nu te-ai deochia doctisime!), decât cu cea a înrudirei maghiare.*) Dór preocuparea bărbaţilor de stat austriacî au impedecat naţiunea nóstră chiar şi în desvoltarea ei culturală, ca *sĕ nu ajungă la cunóscerea misiunei sale istorice în Orient în loc sĕ o fi însărcinat cu rolul de salvatóre a surorilor sale din Orient* (Bre! Bre!) Şi putem considera ca o norocire, că înainte de rĕsboiul din Crimea, Napoleon înzadar oferia Moldova şi Valahia politicianilor austriacî, pentru-că astădî póte nicî România, nicî Ungaria, nicî Austria n'ar esista din causa turburărilor interne, ce le-ar fi provocat o asemenea ocupaţiune.

Este mai bine aşa, că România a trecut liniştită prin stadiile formării şi cristalisării — şi că acuma póte sĕ privéscă liniştită în jurul sĕu: deşi patimile încă sunt tot fanatisate din causa confundării naţiunei dace cu cea romană, ér cu eresia înrudirei romane de nenumĕrate orî au tulburat liniştea şi armonia frăţéscă a populaţiei mixte din comitatele transilvane, care linişte, conform voinţei sfântului Stefan, întotdéuna a fost păzită de naţiune.

A sosit decî timpul, ca lăpĕdându-se de aberaţia originei romane, fraţii noştri valahî sĕ se ocupe de cestiunea înrudirei lor cu Maghiarii (Écă îi facem plăcerea anonimului de la Hódmezővásárhely şi ne ocupăm şi noi de ..... cestiune! — Red.) *Ar trebui sĕ ia notă şi comitatele mixte despre resultatele cele mai nouĕ ale cercetărilor istorice!*

Este regretabil, că o parte din autorii maghiarî, sunt atât de înapoiaţî, încât până în diua de astădî propovĕduesc principii istorice din epoca lui Bach-Schmerling, ca originea romană a Valahilor, dându-le lor, ca unor locuitorî băştinaşî, prioritatea faţă cu Maghiarii.

In Ungaria au devenit generale următórele douĕ idei marî: întâiŭ sĕ stîrpim corupţia morală şi a doua sĕ resolvim cestiunea naţionalităţilor — décă e vorba sĕ eşim biruitorî din rĕsboiul universal ce ne ameninţă de aprópe.

Nu credem sĕ fie vr'un Maghiar, fie între Românî (nicî noi nu credem!), fie între *Evrei* (Wesselényi!), carî sĕ nu doréscă din suflet, ca sĕ dispară orî ce zid despărţitor între dênşii şi cetăţenii maghiarî, ca sĕ pótă dice şi ei, că vor sĕ fie cu toţii cetăţenî maghiarî cu dreptúrî egale şi că vor sĕ fie fraţî unii altora. Şi cred, că va veni timpul, când şi în salele comitatelor mixte va rĕsuna de pe buzele fraţilor noştri valahî cuvintele, că *„şi ei, ca şi Bulgarii, sunt fraţî dulcî ai Maghiarilor".*

Valahii ne sunt prin urmare tot aşa consângenî, ca şi Bulgarii, şi noi trebue sĕ sprijinim tot aşa libertatea României, ca şi pe a Bulgarilor şi Sêrbilor. Incă şi mai mult: *Liberarea tuturor popórelor din Orient se întemeiéză pe puterea imperiului maghiar.*

Precum independenţa poporului sêrb şi bulgar este garantată mai bine prin iubirea de consângean a poporului frate maghiar, căcî singur geniul rassei maghiare este acela, care nu-şî impune limba cu forţa, ca biserica latină, cea grecéscă şi statul german: tot aşa şi locuitorii României, ca descendenţî ai schyţilor albanezî, împreună cu Sêrbii, vor ajunge la conscienţa înrudirei lor cu Maghiarii!

In adevĕr singur acest fapt, va fi un eveniment de importanţă epocală şi imposibil sĕ nu ne emoţionăm, gândindu-ne la viitorul frumos, ce i-se deschide poporului din Balcanî!" (Tacî moi!)

După-ce anonimul, în nisce frase duióse, descrie luptele şi suferinţele milenare ale acestor naţiunî surorî separate unele de altele, încheie aşa:

Şi în sbuciumările milenare nu popórele schytice au slăbit, şi perit, ci rassele latină, germană şi arabă au ajuns la decadenţă. Căcî după furtunile de 1000 de anî, deşi lipsite de călăuză, numai din voinţa provedinţei, popórele schyte în sfîrşit s'au regăsit, pe când rassa latină, cea germană şi arabă duc între sine rĕsboiŭ de esterminare.

Aceştî fraţî sunt: poporul maghiar şi popórele din Balcanî, Sêrb, Român şi Bulgar. Cei-lalţî fraţî din Caucas, gemând sub fanatismul islamului şi al moscovitismului, nicî suspinele nu îndrăsnesc a-le trimite spre noi.

Şi totu-şî, ce ar puté sĕ fie mai înălţător de suflete, decât, că la aniversarea mileniului întemeiării regatului maghiar, cel puţin naţiunile surorî, reînviate de sub ruine, adecă Românii, Bulgarii şi Sêrbii, îmbrăţişându-se reciproc, ar saluta cu iubire pe Maghiarî, ca pe cei mai în vrîstă, nu numai ca pe amicî şi aliaţî, ci şi ca pe fraţî!"

*

Par-că a reînviat epoca academicianului maghiar Horvát István, de pe la începutul secolului trecut!

Anonimul de la Hódmezővásárhely n'ar trebui sĕ întârdie şi sĕ-şî presente fenomenala descoperire pentru a fi premiată cu premiul Nobel!

*) Istoricul de la „Népszovetség" în profundele sale cunoscinţe gramaticale îşî cualifică propria sa teorie de eresie séu aberaţie. Cine scie ungeresce sĕ judece: „...a latin fajok rokonszenvét könnyebb volt magnyerni a dákorománság tévtanával, mint a magyar rokonságéval" (adecă: a magyar rokanság „t é v t a n á v a l".)

Serbările de instalare a metropolitului Bucovinei.

Am adus deja scirea despre instalarea metropolitului *Repta*, care a avut loc Dumineca trecută. Complectăm scirea cu următórele detailurî.

După ceremonia oficială din catedrală, după amiadî la órele 5 s'a dat un dineu în sala sinodală şi în sala roşie de alăturea a palatului metropolitan, la care au fost învitate 350 persóne. Musica reg. nr. 41 a concertat în tot timpul dineului. Primul toast l'a ridicat metropolitul Dr. de *Repta* pentru Maiestatea Sa, apoi luă cuvêntul, preşedintele ţĕrii baronul *Bourguignon*, care a dis următórele:

„Numirea, ce s'a făcut la scaunul metropolitan al metropoliei de Cernăuţî, este pentru biserica gr. or. fără îndoiélă un eveniment de mare importanţă, şi de aceea diua de astădî, în care nou numitul Archipăstor a fost instalat în mod solemn în demnitatea înaltă bisericéscă, cu drept cuvênt este serbată de populaţia gr. or. a ţĕrii.

„Evenimentul acesta este însĕ de mare importanţă chiar şi pentru ţéră, de óre ce majoritatea covîrşitóre a locuitorilor se ţin de biserica gr. or., care în urma desvoltării sale istorice şi în urma numĕróselor şi însemnatelor creaţiunî pe terenul religios şi cultural, ocupă aicî o posiţie atât de eminentă, încât binele séu rĕul bisericei trebue sĕ aibă o înrîurire mare asupra prosperării întregei ţĕrî.

„Étă de ce şi cei-lalţî locuitorî ai ţĕrii iau parte sinceră şi cu atât mai cordială la bucuria populaţiei gr. or., cu cât ei nutresc faţă cu I. P. S. Sa cele mai vii simpatii şi o stimă deosebită. (Strigăte de sĕ trăiéscă! Hoch! Mnohaja lita!) Din tóte părţile rĕsună strigăte de Hoch! Sĕ trăiéscă! Mnohaja lita! la adresa I. P. S. Metropolit şi aceste strigăte esprimă dorinţa cea mai sinceră, ca dênsul sĕ aibă parte de a administra înalta sa funcţiune încă anî îndelungaţî sub scutul provedinţei divine, bucurându-se de graţia şi încrederea deplină a Maiestăţii Sale şi de iubirea şi stima dieceselor sale.

„Cu acéstă dorinţă sĕ ridicăm şi noi domnilor, păharele şi sĕ strigăm: I. P. S. Sa Archiepiscopul şi Metropolitul Bucovinei şi Dalmaţiei: *Lebe hoch! Sĕ trăiéscă, Mnohaja lita!*"

Metropolitul mai luă încă odată cuvêntul, vorbind despre strînsa legătură între Biserică şi Stat, apoi ridică păharul în sănĕtatea preşedintelui ţĕrii, în calitate de comisar împĕrătesc, şi în sănĕtatea episcopilor absenţî din *Cattaro* şi *Zara.*

După acésta, în numele populaţiei ridică paharul căpitanul ţĕrii *Lupul*, în sănĕtatea metropolitului.

In numele armatei a ridicat un toast Feldmarşal locotenentul *Timcicî.*

Pe urmă a vorbit Gh. baron de Wasilko în numele patronilor bisericei.

La órele 8 i-s'a făcut metropolitului o serenadă cu torţe, la care au participat mii de ómenî.

Intre numĕrósele felicitărî, metropolitul a primit o poesie latinéscă din partea corpului profesorilor de la gimnasiul I de stat. Poesia este scrisă de profesorul Dr. Carol *Wolf.* Regretăm, că din causa lipsei de spaţiu nu putem reproduce din cele 5 strofe, decât pe ultima, care dice:

O ecclesia orientalis,
Recte gaudes. quod vir talis,
Qualis R e p t a te reget!
Hic, quem pridem postulasti,
Imo pectore exoptasti,
Optime te diriget.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Noemvrie.

Alegerî municipale. Sâmbăta în 29 Noemvrie n. c. se vor face alegerile pentru întregirea locurilor devenite vacante în congregaţia comitatensă. In suburbiul Scheiŭ preşedintele electoral este d-l Iosif *Puşcariu.* Locul de alegere *sala de gimnastică* de lângă *băile de abur ale* Eforiei. Se vor alege doi membri, în locul d-lui Dr. Băiulescu. care a optat de a-şî esercita dreptul de membru ca virilist şi în locul rĕposatului căpitan Lud. Roman. In aceste douĕ locurî devenite vacante au fost candidaţî d-nii preoţî Dr. V. *Saftu* şi Vasile *Sfetea.*

Deschiderea parlamentului român se va face mâne Vinerî după următorul program: La órele 11 dim. se va celebra un Te-Deum la Mitropolie. La órele 11½ înaltele corpurî şi autorităţî se vor întruni în sala şedinţelor. Domnii senatorî vor ocupa întâile băncî ale Adunărei din drépta Tronului, domnii deputaţî băncile din faţa Tronului. Pornirea cortegiului regal de la Palat se va anunţa prin 101 tunurî. La órele 12, Maj. Sa Regele, însoţit de Principele moştenitor, este primit la scară de către d-nii miniştri şi de către biurourile Corpurilor Legiuitóre. Regele va întra în sala şedinţelor adunării, precedat de adjutanţii sĕi, şi se va urca pe Tron, înconjurat de d-nii miniştri şi de Curtea Regală. Locul liber se ocupă de oficerî suporiorî. După cetirea Mesagiului de deschidere, Regele părăsesce sala Adunărei şi Corpurile legiuitóre proced îndată la începerea lucrărilor. D-nii senatorî trec la localul Senatului.

Impĕratul Wilhelm şi Regele Carol. Se anunţă, că împĕratul *Wilhelm* va avé în Aprilie o întêlnire cu Regele *Carol* în Abbazia.

Proces de pressă. Cetim în „Tribuna" de adî, Joi, că Marţî i-s'a înmânat redatorului ei responsabil actul de acusare pentru articolele încriminate: „Tendenţe şi resultate", „Vor a ne sugruma" şi „Tablou moral", pentru a-se face escepţiile la presidentul senatului de acusaţie din Cluşiŭ.

România şi Anglia. *„St. James Gazette"* află, că din partea României s'a cerut explicaţii guvernului englezesc cu privire la excluderea ministrului român de la banchetul dat de Lordul-Majorul Londrei.

Jubileul de 100 anĭ al museului din Budapesta. Erĭ şi astădĭ s'a ţinut în Budapesta jubileului de 100 anĭ al museului. Erĭ a fost o şedinţă festivă în sala cea mare a museului în presenţa archiducelui Iosif August ca representant al Maiestăţii Sale. Cu acéstă ocasiune se desvĕlesce monumentul lui Francisc *Széchenyi*, intemeiătorul museului, se deschide o esposiţie specială a museului, precum şi câte-va secţii nouĕ. Originar museul a fost bibliotecă şi numai la 1807 s'a prefăcut în museu, la iniţiativa palatinului Iosif. Edificiul actual s'a zidit între 1837—1845. Museul are următórele secţii. 1) Biblioteca Széchenyiană, 2) Monede şi antichităţĭ. 3) Galeria de tablourĭ. 4) Secţia zoologică. 5) Secţia botanică. 6) Secţia de mineralogie şi paleontologie. 7) Secţia etnografică şi în fine 8) Camera lui Francisc Deak.

Afacerea Pavlovicĭ. Curtea de apel din Seghedin a luat decisiune în cunoscuta afacere a deputatului Pavlovicĭ. Se scie, că senatul de punere sub acusaţie a tribunalului r. din Chichinda a declarat de stinsă procedura pornită contra lui Pavlovicĭ pe motiv de agitare contra naţionalităţilor. Procurorul a apelat. Curtea de apel din Seghedin a confirmat sentinţa tribunalului şi a respins apelaţia procurorului. Pavlovicĭ va fi tras aşa-dér la rĕspundere numai pentru lesiunĭ uşóre în douĕ casurĭ. Étă la acest resultat a ajuns góna teribilă pornită contra deputatului „trădător de patrie“.

D-l Dimitrie Popovicĭ, renumitul cântăreţ de operă, va da pe la începutul lui Decemvrie un concert în Sibiiu.

Procesul de pressă Mangra contra Maglaş. Pentr'un articol apărut în „Controla“ din Timişóra, pe care l'a scris Emanuel Maglaş din Arad, i-a intentat acestuia din urmă proces de calomnie părintele Vasilie Mangra, nou alesul episcop la Arad. In decursul cercetării Măglaş a înaintat escepţiile sale în contra actului de acusare. Senatul de acusare de la tribunalul din Timişóra a fixat pe diua de alaltăerĭ pertractarea asupra probelor. Cu privire la acésta pertractare i-se anunţă lui „Bud. Hirlap“ următórele:

La pertractare a presidat judecătorul de tablă *Gerdanovits* Sandor; judĭ votanţĭ au fost: judecătorul de tribunal *Wlassics* şi subjudele Dr. *Menczer*. Pe acusator l'a presentat advocatul din Arad Dr. I. *Suciu*, acusatul s'a presentat însoţit de apĕrătorul sĕu advocatul Dr. *Fáy* Ignacz. Apĕrătorul a susţinut printr'un discurs lung puterea dovedilor. Dr. *Suciu* le-a combătut printr'o vorbire, ce a durat $1\frac{1}{2}$ óre. Decisiunea senatului de punere sub acusă s'a publicat la órele 3 d. a. *Decisiunea respinge cererea lui Mangra*, pe motiv, că *„acusaţiunile le consideră justificate“*, şi că „acusatul a fost de bună credinţă, când a scris“. Advocatul lui Mangra a anunţat apel la Tablă, contra decisului.

Pentru onomastică. Presidentul „Reuniunei sodalilor românĭ din Sibiiu“, d-l Victor *Tordăşianu*, din prilegiul onomasticei sale, contribue la „Fondul de 20 banĭ“ creat pentru cumpărarea unei case cu hală de vêndare pe séma meseriaşilor românĭ 5 cor.; la „Fondul vĕduvelor şi orfanilor meseriaşilor românĭ“ 5 cor.; la „Fondul masa învĕţăceilor meseriaşilor românĭ“ 5 cor. şi la „Fondul Asilului“, creat de „Reuniunea română de înmormêntare din Sibiiu“ 5 cor.; în total 20 coróne.

Viena şi comerciul României. „Cr.“ află, că în cursul acestei sĕptĕmânĭ o comisiune industrială din Viena va merge în ţéră pentru a studia comerciul României şi în special al portului Galaţĭ. Comisiunea va sosi de la Orşova cu un vapor special.

Principesa Elena Cuza, soţia neuitatului mare domn patriot Alexandru Ion I., se află în acest moment la Cannes, unde va sta tot timpul ernei. D. Dimitrie Rosetti, fostul preşedinte al curţei de apel din Iaşĭ, fratele ilustrei dómne, a plecat de asemenea la Cannes, unde va petrece cât-va timp pe lângă sora sa.

Un inspector de şcóle, care ţine cu Românii. Aţĭ mai audit aşa ceva? Nu noi o spunem, ci foile şoviniste. Ci-că inspectorul Pogany Istvan din Têrnava-mare a dat poruncă sĕ se permită 2 óre pe sĕptĕmână şi predărei limbei române în şcóla maghiară din Birchiş. Curatoratul şcólei însĕ s'a mâhnit grozav şi în semn de protest doi din membrii sĕi şĭ-au dat dimisia. Bieţii de ei, nu pricepeau diplomaţia inspectorului, care prin „porunca“, ce a dat, avea intenţia sĕ adimenéscă pe părinţĭ aşĭ da copiiĭ la şcóla maghiară.

Un advocat lovit de tramvaiul electric. In diua de 25 Noemvrie tramvaiul electric din Timişóra a rĕsturnat un individ, care a cădut pe trotoar şi s'a rănit la têmpla stângă. S'a constatat, că individul era în stare de beţie şi se chiamă Edmund *Naszluhacz*, advocat în Temes-Cubin. Se crede, că Naszluhacz ar fi venit sĕ se sinucidă.

Averea lăsată de Alfred Krupp se evaluéză la suma de *300,000,000* mărcĭ germane (aprópe 400 milióne francĭ). Legatară universală e instituită soţia defunctului. Impĕratul Wilhelm, ca ultim omagiu adus marelui industriaş german, şĭ-a anunţat intenţiunea de a asista la înmormêntare.

Starea Ţarinei. Diarul *„Standard“* primesce amĕnunte din Petersburg cu privire la pretinsa bólă a împĕrătesei Alexandra. Ţarina, care împreuună cu întréga Curte sĕ găsesce actualmente la Livadia, suferă, ce e dreptul, de o depresiune de natură nervósă, dér afecţiunea nu presintă absolut nicĭ un caracter de gravitate. Dovadă că nicĭ nu s'a recurs la luminile medicilor strĕinĭ reputaţĭ în curarisarea bólelor nervóse. De altfel şederea sub clima dulce a Crimeei vă favorisa mult restabilirea Ţarinei.

Gróznic incendiu. Din *Lemberg* se telegraféză, că un gróznic incendiu a isbucnit la instalaţiunea de exploataţiune petroliferă din Bolyslav (Galiţia). Flacările isbucnind la unul din puţurĭ, lichidul inflamabil a făcut explosie. Limbile de foc s'au comunicat cu repediciune la puţurile vecine. Intr'un scurt interval erau în flacărĭ 17 din puţurĭ, al căror petrol a fost în întregime consumat. 8 din clădirile instalaţiunei au fost distruse de incendiu. Unul din lucrătorĭ a fost găsit carbonisat, ér un altul cu arsurĭ grave pe tot trupul, carĭ îi pune viéţa în primejdie. Sunt temerĭ, că şi alţĭ lucrătorĭ ar fi cădut victime ale sinistrului. Pagubele sunt enorme.

Contele fals dela Liptó. Am amintit deja despre dibaciul escroc Matuska din Liptó-Szt.-Miklos, despre care s'a dovedit acuma, că nu numai numele lui, şi titlurile de conte, doctor, profesor şi advocat erau false, dér chiar şi religia Când a fost numit vice-notar în Lipto, s'a declarat de luteran. Inainte de a i-se nasce primul, spunea în cercurile preoţescĭ, că deóre-ce nevasta îi este catolică, şi el ar trece bucuros la religia catolică. Episcopul Szmrecsányi fiind înscîinţat despre dorinţa „contelui“, l'a primit ca óspe în casa sa, unde a şi trecut după tóte formele la catolicĭ. Episcopul i-a dăruit 6000 coróne şi l'a asigurat, că se va îngriji şi de crescerea copiilor sĕi. Pe cei doi copii i-a botezat la catolicĭ, dér pe sine s'a declarat la ofiţerul stării civile tot de luteran. D-l „conte“ însĕ, care mai înainte era în partidul poporal, înainte de a i-se nasce al treilea copil, a trecut la partidul liberal, şi şĭ-a căutat pentru al treilea copil un naş bogat luteran, după-ce la cei doi copii avusese naşĭ catolicĭ, tot aşa de bogaţĭ. Foile maghiare spun, că e dovedit, că Matuska ar fi fost luteran şi se crede, că ar fi fost gr. oriental. Poliţia îl urmăresce şi acuma şi se crede, că s'a refugiat în România.

Crimă sângerósă. Flăcăul Iosif *Goza* din Lăpuşnic (Caraş-Severin) cu fratele sĕu, a pândit pe flăcăul Ioan *Bihoiu*, când mergea spre casă de la logodnica, sa şi l'a lovit cu ciomagu în cap aşa de tare, încât Bihoiu a rĕmas mort pe loc. Tatăl lui Bihoiu, care alergase în ajutorul fiiului sĕu, fu de asemenea omorît. Cei doi fraţĭ au fost arestaţĭ.

Mórte în flacărĭ. Se scrie din Timişóra: Ioan *Moldovanu* din Horvat-Cessa locuia cu nevastă-sa şi cu trei copii minorenĭ într'o colibă. Alaltăerĭ nópte, pe la medul nopţii, s'a aprins coliba şi când s'a trezit Moldovanu, el şi familia era încunjurată de o mare de flacărĭ. Cu mare greutate a reuşit a se salva pe sine, nevasta şi copilul cel mai mare, cei doi copii mai micĭ şĭ-au găsit mórtea în flacărĭ.

O puternică explosie de gaz s'a produs la ambasada englesă din Roma. Detunătura a fost fórte puternică; mai multe geamurĭ au fost sparte. Trei hamalĭ au fost uşor rănitĭ. Pompierii au isbutit sĕ stingă imediat incendiul, ce isbucnise. Palatul ambasadei a suferit óre-carĭ stricăciunĭ. Causa e defectuositatea unui conduct de gaz aerian.

Concertul societăţii filarmonice. In séra de *2 Decemvrie* va avé loc primul concert statutar al societăţii filarmonice în sala cea mare de concerte (Redută.) Inceputul la órele 8. Dirigent Max *Krause*. Program: I. *Johannes Brahms*: Symphonie Nr. II (D-dur). a) Allegro non troppo, b) Adagio non troppo, c) Allegretto grazioso, quasi Andantino, d) Allegro con spirito. II. *Joh. Seb. Bach*: Konzert D-moll pentru 2 violine cu acompaniament de 2 violine, Viola şi Bass. a) Vivace, b) Largo, ma non tanto, c) Allegro. (Max Krause şi Ernst Dietzman.) III. *Rihard Wagner*: Ouverture la opera „Der fliegende Holländer“. P. T. membrii ajutătorĭ sunt rugaţĭ a'şĭ alege locurile în librăria H. *Zeidner* de la 27 până în 29 Noemvrie, tăindu-li-se acolo cuponul I. — Vêndarea generală de bilete se va începe la 30 Noemvrie a. c.

Din Cluşiŭ.

Picnicul studenţilor universitarĭ.

— 26 Nov. n. 1902.

Terpsichore, Musă de graţii,
şi Tu, Polyhymnie dulce,
Veniţĭ, m'ajutaţĭ pe un moment,
sĕ cânt Picnicul prea mândru!

In séra Duminecei trecute ferestrile prăfuite de vremurĭ ale bătrânei Redute din Cluşiŭ zurăiră éraşĭ la acordurĭ musicale românescĭ, la paşĭ mândri şi vocĭ dulcĭ române. Séra la 8 óre Reduta îşĭ deschise uşile pentru obştea românéscă, ce uitându-şĭ pe o nópte de daraverile monotone dilnice, alérgă din localitate şi din afară, sĕ guste puţin din nectarul dulce al distracţiei fermecătóre.

Când te cugeţĭ la câte au fost martorĭ ocularĭ păreţii roşii învechiţĭ ai veteranei Redute, e întru adevĕr imposibil, sĕ nu-ţĭ plecĭ capul, aducêndu-ţĭ aminte de cruda ironie a sorţii. Adunărĭ şi petrecerĭ de tótă natura, fericire şi supĕrare, rîsete şi lacrĕmĭ, acordurĭ frumóse de concerte şi tóte, tóte îşĭ aflară cursul vremelnic prin sala tăcută ospitală.

La începutul petrecerii nóstre norĭ de témă apărură pe fruntea fie-căruia, că nu vom avé cu cine ne petrece: Norii însĕ dispărură încet, încet, aşa că pe la $9\frac{1}{2}$ óre eram liniştiţĭ. Bărbaţii din inteligenţa din loc şi împrejurime, dame mai tinere şi mai în etate matróne române, carĭ cu satisfacţie sufletéscă urmăriau fiecare mişcare a fragedelor lor vlăstare, gingaşe şi drăgălaşe domnişóre, şi numeroşĭ tinerĭ universitarĭ inundară sala de dans.

Se începù apoi jocul cel mândru, care durà până diminéţa târdiu. 'Ţi-era drag sĕ privescĭ la manifestaţia de fericire juvenilă. Cu animaţie românéscă printre celelalte dansurĭ internaţionale, s'a jucat şi tradiţionala nóstră Sêrbă, maiestósa Horă, însufleţitórea Ardelénă, cum şi mult lăudata Romană.

A fost într'adevĕr o petrecere frumósă. Pot regreta domnişórele, carĭ n'au profitat de ocasiune.

Décă aşĭ fi fost un fluture, care m'aşĭ fi odihnit pe umerii mândrilor cavalerĭ, pe ai drăgălaşelor domnişóre, aşĭ puté scrie mai mult. In sborul fermecător al valsului undulător aşĭ fi audit multe şópte dulcĭ multe cuvinte măgulitóre, pe carĭ pe lângă tótă discreţiunea mea, totuşi vi le-aşĭ trada, După-ce însĕ fui şi eu numai un simplu dansator, care încă nu avuiŭ inimă de piétră, nu vĕ mai pot spune altceva, decât că şi sburdalnicul amor se juca icĭ colo cu săgeţile sale veninóse.

Fie-care a dus cu sine plăcute amintirĭ. La revedere déră, dragĭ domnişóre, în Carneval la o petrecere şi mai splendidă!

*

In ordinea în care au binevoit a ne onora cu presenţa d-lor mi-am putut însemna următórele domnişóre: Ana Gîrbou surorile Mota, surorile Toma, Melania Moldovan (Braşov), M. Şuteu, M. Pop (Mănăstur), surorile Podóbă, E. Pandrea, M. Cuteanu (Bistriţa), surorile Dărăban (Fekete tó), surorile Isacu, Elena Sfetea (Braşov) V. Roşescu, C. Russu (Borgo-Prund), M. Mesaroş (Turda), V. Gall (Săcueu), etc. etc.

Corpul oficeresc a fost representat prin d-nii căpitanĭ: Tilea şi Chintoanu.

Philologus.

Literatură.

Elemente de musică vocală pentru şcóla poporală, de N. Stoicovicĭ. Preţul 25 cr. (50 b.) Editura librăriei. *H. Zeidner* Braşov 1902.

Importanţa cântărilor în şcóla primară nimenĭ nu o mai trage la îndoélă, ér în planurile nóstre de învĕţămênt sunt întroduse în mod obligatoric. In vederea acestor împrejurărĭ, zelosul cultivator de musică şi învĕţător în Braşov d-l *Stoicovicĭ* a luat sarcina de a umplé un gol simţit pe terenul literaturei didactico-musicale prin edarea acestor „elemente de musică“. Broşura de faţă cuprinde partea I. după care vor mai urma alte douĕ părţĭ. Recomandăm celor interesaţĭ acéstă broşură bine întocmită, care se mai recomandă şi prin eftinătatea preţului.

A apărut *„Almanachul“* societăţii *„Petru Maior“* Budapesta 1901 cu un conţinut bogat şi ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

ULTIME SCIRI.

Cluşiŭ, 27 Noemvrie. (Telegramă part. a „Gaz. Trans.“) D-l T. V. *Păcăţianu*, osîndit şi deţinut Marţĭ, *a fost liberat adĭ*, depunêndu-se cauţiunea de 5000 cor.

Budapesta, 27 Noemvrie. In afacerea imunităţii lui *Nessi* s'a votat astădĭ în camera deputaţilor. Pentru propunerea majorităţii au votat 170, contra propunerii 65 deputaţĭ.

Bucurescĭ, 27 Noemvrie. Diarele de aséră publică scirea despre dimisia ministrului de interne G. *Palade* şi a ministrului domeniilor P. *Aurelian*. Un consiliu de miniştri se va ţiné sub preşedinţia Regelui, în care se va hotărî asupra numirii noilor miniştri.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 26 Noemvrie.

Europa: Mihăjlovics, Komper, Hoffmann, Budapesta; Rondo, Lorenz, Streberl, Weiss; principele Ghica Viena; Vatau, Reichenberg: Pollak, Cluşiu.

Bucurescĭ; Kelemen, S. Săngeorgiu; Winkler, Viena, Reichbet, Făgăraş; Técsy; György Pesta; Morvo, Hamburg.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călindarul Plugariului.

A apărut și se póte procura de la tipografia *A. Mureșianu* — Brașov, „**Călindarul Plugariului**“. Prețul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Aceșt călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reușit al repausatului episcop ***Mihail Pavel*** cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moș Radu, Legenda pămĕntului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine representată prin următórele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl crutăm noi?“

După partea economică urmézá pe mai multe paginĭ diferite „*povețe*“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțurĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Novembre n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120.35
Renta de corone ung. 4%	97 65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90 30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	199.75
Bonurĭ rurale croate-slavone	156.25
Impr. ung. cu premii	101 15
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	101.90
Renta de argint austr.	120.60
Renta de hârtie austr.	100.10
Renta de aur austr.	91 90
Losurĭ din 1860.	150.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.18
Acții de-ale Băncei ung. de credit	697.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	663 —
Napoleondorĭ	19 07
Mărcĭ imperiale germane	116.95
London vista	239.25
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corone	95 05
Note italiene	—.—

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Novembre n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vĕnd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Ruble R sescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	102. —

Sz. 1600—1902. tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Bucselea Dumitru és neje végrehajtatónak Bucselea Clement végrehajtást szenvedő elleni 64 kor. 40 fil. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő. Felső-Visten fekvő, a felső-visti 219 sz. tljkvben Bucselea Mária Vaszile Flori, Bucselea Dumitruné szl. Bucselea Mária, Bucselea Vaszile l. Flore, Bucselea Florea Dumitru és végrehajtást szenvedett nevén álló: 831 hrsz. egész ingatlanra 8 kor.

1043, 1044	hrsz.	egész	ingtlra	28 kor.	6168, 6163	hrsz.	egész	ingtlra	17 „
1185, 1186	„	„	„	21 „	6177	„	„	„	5 „
1288, 1289	„	„	„	23 „	6184	„	„	„	2 „
1452, 1453	„	„	„	31 „	6601	„	„	„	4 „
1456, 1457	„	„	„	7 „	6682, 6683	„	„	„	104 „
1924, 1925	„	„	„	19 „	6697 6713	„	„	„	27 „
1929, 1930	„	„	„	6 „	6714	„	„	„	„
2362, 2363	„	„	„	10 „	6994	„	„	„	4 „
2700, 2701	„	„	„	7 „	7005	„	„	„	24 „
3069, 3070	„	„	„	55 „	7179, 7186	„	„	„	81 „
3178, 3179	„	„	„	16 „	7198, 7199	„	„	„	36 „
3854, 3854	„	„	„	5 „	7328, 7329	„	„	„	16 „
4671, 4672	„	„	„	5 „	7932, 7933	„	„	„	15 „
4694, 4695	„	„	„	41 „	8212, 8213	„	„	„	10 „
4946 4947	„	„	„	13 „	9888	„	„	„	7 „
5133, 5134	„	„	„	10 „	10247	„	„	„	24 „
5573, 5574	„	„	„	1 „	10349, 10350	„	„	„	14 „
5748	„	„	„	3 „	10541	„	„	„	3 „
5887	„	„	„	5 „	10855, 10856	„	„	„	28 „
5935	„	„	„	4 „	10958	„	„	„	20 „
6162, 6163 6164	„	„	„	30 „					

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Deczember hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor** Felső-Visten megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott sz. bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi szeptember hó 13-ik napján.

A kir. járásbiróság. mint tlknyvi hatóság

Schupiter,
kir. albiró.

757.1—1

Dela vicecomitele comitatului Frassó

Nr. 10676—1902.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant silvic devenit vacant la orașul liber reg. provĕḑut ca magistrat Brassó, deschid prin acésta concurs

Concurenții au în ințelesul §-lui 36 al art. de lege XXXI din anul 1879, a-șĭ aștene rugările lor instruite cu documentele despre absolvirea cu succes a cursului academiei-silvice, despre purtarea lor morală, despre starea lor sanitară, etatea, cunoscința limbei: maghiare, germane și române precum și aplicarea lor de până acum, la subscrisul, până la *27 Decembre st. n. 12 óre a. m.*

Emolumentele impreunate cu postul de practicant silvic sunt:

1000 corone salariu fundamental, 240 corone relut de cuartir și 24 metri blane de lemn de fag și quinquenalele statutare.

Brassó, 19 Noemvre 1902.

Dr. Frideric Jekel m. p.
vice-comite.

2—2.(753)

Brassóvármegye alispánjától.

14882—1902.

Pályázati hidetmény.

Brassó rendezett tanácsu szab kir. városnál üresedésbe jött erdőgondnoki állásra ezennel pályázatott hirdetek

Pályázók tartoznak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. § ában előirt minősitésüket, az erdő academia tanfolyamnak sikerrel történt bevégzését, előéletük fedhetlenségét, testi egészségüket, életkorukat, a magyar, német és roman nyelv ismeretét valamint eddigi szolgálati alkalmaztatását igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket *folyó évi Deczember hó 27-ig* déli 12 óráig nálam benyujtani.

Az erdőgyakornok évi járandóságai: 1000 kor alapfizetés, 240 kor. lakbér, 24 ürméter bükkhasábfa és a szabályrendeletileg megállapitott 5-öd éves pótlék

Brassó, 1902 évi Nov. hó 19

Dr. Jekel Frigyes
alispán.

2—2(753)